

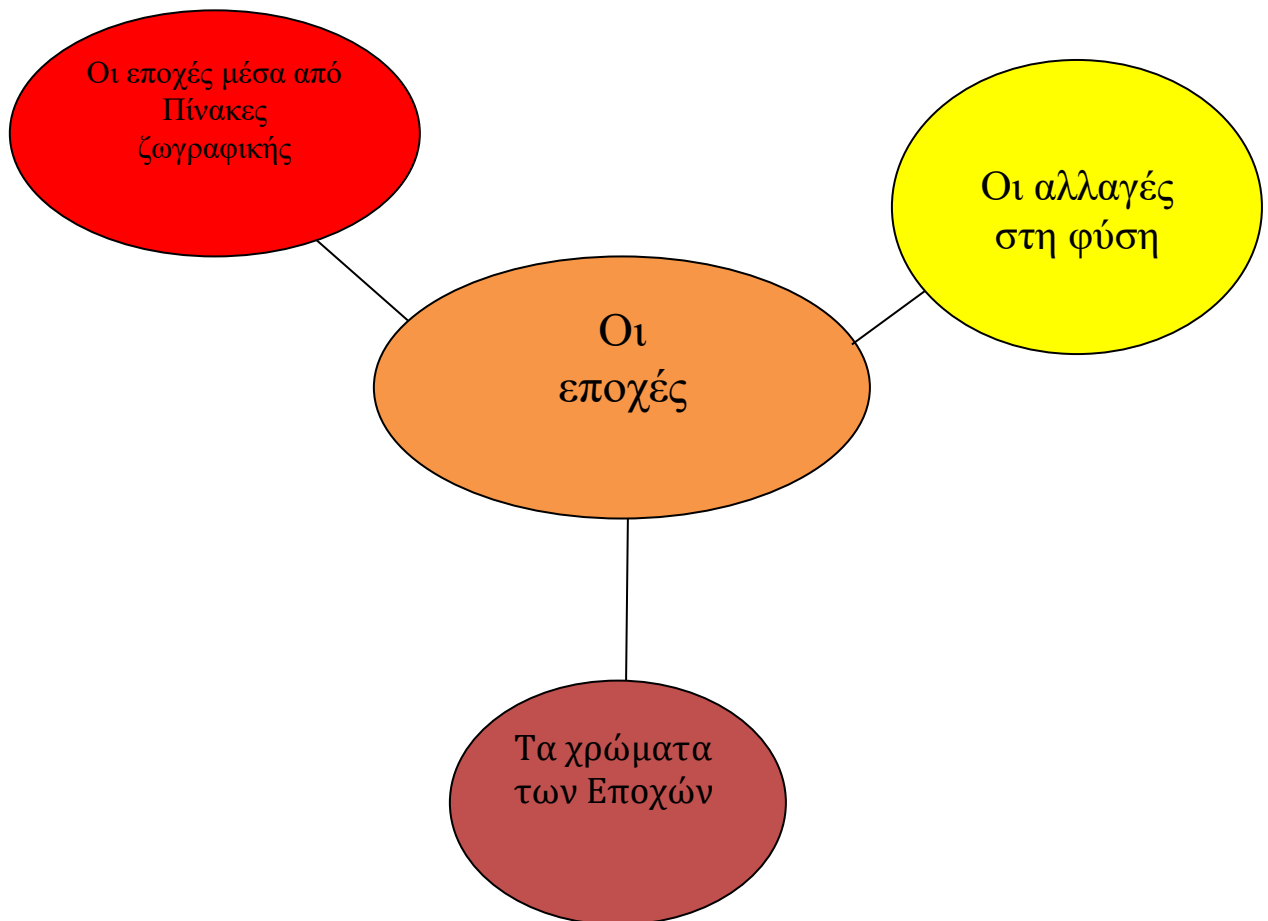
ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Ατομικό διδακτικό σενάριο

«Οι Εποχές μέσα από Πίνακες Ζωγραφικής»

Γενικό Διδακτικό Σενάριο «Οι εποχές»

ΙΣΤΟΓΡΑΜΜΑ

ΑΤΟΜΙΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

1. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Τίτλος διδακτικού σεναρίου: «Οι εποχές μέσα από πίνακες ζωγραφικής»
Δημιουργός/οί: Παρίση Σοφία

Βαθμίδα - Πλαίσιο- Τμήμα: Αριθμός παιδιών και χαρακτηριστικά: 23 παιδιά(12 αγόρια και 11 κορίτσια). Από το σύνολο των παιδιών 11 είναι νήπια και 12 προνήπια.

Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές και σύνδεση με ΠΣ

Προσχολική εκπαίδευση	
Βασικές Ικανότητες που αναμένεται να αναπτυχθούν	Δ΄Θεματικό πεδίο: Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση Τέχνης(Εικαστική Τέχνη)
Γνώσεις	-υλικά και μέσα κίνησης και καλλιτεχνικής δημιουργίας
Δεξιότητες	-πειραματισμός με πρωτότυπα υλικά, φόρμες, εργαλεία και τεχνοτροπίες -εξαγωγή συμπερασμάτων που αφορούν τους σκοπούς και τις λειτουργίες της τέχνης
Στάσεις	-η αισθητική εμπειρία ως μαθησιακή ευκαιρία προς έναν ιδιαίτερο τρόπο σκέψης και στάση ζωής -εκτίμηση της φυσικής και πολιτιστικής δράσης σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο
Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία - Θεματικές Ενότητες: A. Παιδί και Επικοινωνία- Γλώσσα, Τεχνολογίες της επικοινωνίας και πληροφορίας(ΤΠΕ) B. Παιδί και Θετικές Επιστήμες- Μαθηματικά	

Χρονικός προσδιορισμός

-**Ημερολογιακή τοποθέτηση στο σχολικό έτος:** Η υλοποίηση του σεναρίου αναφέρεται στο τέλος του πρώτου τριμήνου του προγραμματισμού, όπου τα παιδιά έχουν ήδη αρχίσει να εξοικειώνονται με ομάδες εργασίας και έχουν κατακτήσει στρατηγικές επικοινωνίας και επίλυσης προβλήματος.

- **Εκτιμώμενος χρόνος-διάρκεια σε ημέρες:** Ο εκτιμώμενος χρόνος είναι 3-4 ημέρες, λαμβάνοντας υπόψη το ενδιαφέρον που δείχνουν τα παιδιά στις προτεινόμενες δραστηριότητες του σεναρίου και την ανταπόκριση τους στο θέμα γενικότερα.

2. ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΥΜΗΤΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ

Ως προς τις προαπαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες, τα παιδιά αναμένεται να:

Γνώσεις: -αναγνωρίζουν πίνακες ζωγραφικής(Δ.2.1)

- αναγνωρίζουν λειτουργικό λεξιλόγιο στο περιβάλλον τους(Α.1.1)

Δεξιότητες: - εκτελούν απλές λειτουργίες των ΤΠΕ για την ολοκλήρωση εργασιών και δραστηριοτήτων(ΤΠΕ Α.2.1)
-επιλύουν απλά προβλήματα(Γ.1.3)

Οι διαφορές των παιδιών ως προς τις παραπάνω παραμέτρους αντιμετωπίζονται με την αξιοποίηση της ομαδοσυνεργατικής προσέγγισης σύμφωνα με την οποία συγκροτούνται ανομοιογενείς ομάδες ως προς το επίπεδο των παιδιών, λαμβάνοντας ταυτόχρονα υπόψη και τα ενδιαφέροντά τους.

3. ΣΚΟΠΟΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ - ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

(σκοπός σεναρίου και προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα ως προς τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις στάσεις)

Σκοπός: Το προτεινόμενο διδακτικό σενάριο αξιοποιώντας τη θεματική ενότητα των Εποχών έχει ως βασικό σκοπό να βοηθήσει τα παιδιά να αξιοποιήσουν βασικά εργαλεία του Θεματικού Πεδίου Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση ώστε μέσα από πίνακες ζωγραφικής που απεικονίζουν τις Εποχές να διακρίνουν χρώματα και να κατανοούν τα μηνύματα που προσπαθούν να περάσουν οι δημιουργοί.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Γνωστικό Αντικείμενο: Προσχολική	
Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Δ΄ Θεματικό πεδίο: Παιδί, Σώμα, Δημιουργία και Έκφραση-Τέχνες
Γνώσεις	<ul style="list-style-type: none"> •Να διακρίνουν χρώματα στα έργα τέχνης(Δ.2.1 i) •Να ονομάζουν γνωστούς ζωγράφους και να προσδιορίζουν τα βασικά μηνύματα που επικοινωνούν μέσα από τα έργα τους(Δ.2.1 ii) •Να προσδιορίζουν διαφορετικές τεχνικές αναπαράστασης αξιοποιώντας έργα τέχνης(Δ.2.1 i)
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> •Να πειραματίζονται με την ανάμειξη χρωμάτων(Δ.2.1 i) •Να συνθέτουν πρωτότυπα έργα συνδυάζοντας υλικά με δημιουργικό τρόπο(Δ.2.1 i) •Να περιγράφουν υλικά και μέσα που χρησιμοποιούν και τη διαδικασία για τη δημιουργία ενός έργου τέχνης(Δ.2.1 ii) •Να παρατηρούν ένα έργο τέχνης και να κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενό του(Δ.2.1 ii) •Να συσχετίζουν προσωπικές εμπειρίες και συναισθήματα που προκύπτουν από τη θέαση ενός έργου τέχνης(Δ.2.1 ii)
Στάσεις	<ul style="list-style-type: none"> •Να αντιμετωπίζουν με φαντασία και δημιουργικότητα τη διαδικασία σύνθεσης ενός έργου τέχνης(Δ.2.1 i) •Να υιοθετούν σταδιακά το προσωπικό τους στιλ καλλιτεχνικής έκφρασης(Δ.2.1 i) •Να συνειδητοποιούν ότι τα έργα τέχνης υπόκεινται σε υποκειμενικές ερμηνείες(Δ.2.1 ii) •Να αποκτούν σταδιακά αυτοπεποίθηση στην προφορική παρουσίαση εικαστικών δημιουργιών(Δ.2.1 ii)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Εμπλεκόμενα Θεματικά Πεδία-Θεματικές Ενότητες Παιδί και Επικοινωνία- Γλώσσα, Τεχνολογίες της επικοινωνίας και πληροφορίας(ΤΠΕ) Παιδί και Θετικές Επιστήμες- Μαθηματικά
Γνώσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τον υπολογιστή ως ενιαίο σύστημα(κεντρική μονάδα, κύριες μονάδες εισόδου και εξόδου)(Α.2.1 ii) • Να αναγνωρίζουν λογισμικά ανοικτού και κλειστού τύπου σε σχέση με τις λειτουργίες και τον τρόπο χρήσης τους(Α.2.2 i ii) • Να αναγνωρίζουν τα στάδια επίλυσης ενός προβλήματος(Γ.1.3 i) • Να προσδιορίζουν την πληθικότητα ενός συνόλου αριθμών(Γ.1.2 i)
Δεξιότητες	<ul style="list-style-type: none"> • Να εκτελούν απλές λειτουργίες/ενέργειες των ΤΠΕ για την ολοκλήρωση εργασιών/δραστηριοτήτων(Α.2.1 ii) • Να παίζουν ψηφιακά παιχνίδια(Α.2.2 ii) • Να αναλύουν και να επιμερίζουν το μαθηματικό πρόβλημα σε βήματα ανάλογα με τις συνθήκες και το πλαίσιο του προβλήματος(Γ.1.3 i) • Να διατυπώνουν ερωτήσεις χρησιμοποιώντας τις κατάλληλες ερωτηματικές λέξεις(Α.1.1 i) • Να ομαδοποιούν και να μοιράζουν αντικείμενα σε δυάδες, τριάδες και τετράδες(Γ.1.2 ii)
Στάσεις	<ul style="list-style-type: none"> • Να αντιμετωπίζουν τις ΤΠΕ ως εργαλεία που ενισχύουν τη σκέψη και τις ικανότητές τους και όχι μόνο ως μέσα διασκέδασης και ψυχαγωγίας(Α.2.2 ii) • Να αξιοποιούν τις γνώσεις και να κάνουν εκτιμήσεις για να διατυπώσουν υποθέσεις σε σχέση με ένα πρόβλημα που έχουν να λύσουν(Γ.1.3 i) • Να εμπλουτίζουν το λεξιλόγιό τους (Α.1.1 i)

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Η διδακτική μεθοδολογία που ακολουθείται στην ανάπτυξη του σεναρίου είναι η ομαδοσυνεργατική προσέγγιση, όπου τα παιδιά μπορούν να παρατηρούν, να συζητούν και να εμπλέκονται ενεργά όπου απαιτείται. Παράλληλα, οι δραστηριότητες του προτεινόμενου σεναρίου αναπτύσσονται με βάση τα χαρακτηριστικά της διερευνητικής μάθησης. Ενσωματώνονται στο σενάριο ψηφιακές εφαρμογές που διεγείρουν το ενδιαφέρον των παιδιών και τα κινητοποιούν προσφέροντάς τους εσωτερικά κίνητρα μάθησης. Επιπλέον, είναι εύχρηστες και επιτρέπουν στα παιδιά να τις χρησιμοποιήσουν αυτόνομα, ενώ λειτουργούν συμπληρωματικά στις δραστηριότητες αναφορικά με το θέμα. Η μαθησιακή διαδικασία προσαρμόζεται στις ανάγκες και τις δυνατότητες των παιδιών της τάξης.

5.1 Μαθησιακά πλαίσια:

A. Διερευνήσεις

- Είδος Διερεύνησης: Η συγκεκριμένη διδακτική παρέμβαση αποτελεί ανάπτυξη ατομικού διδακτικού σεναρίου το οποίο προκύπτει από γενικό διδακτικό σενάριο.
- Τίτλος: Οι Εποχές μέσα από Πίνακες Ζωγραφικής

B. Άλλα μαθησιακά πλαίσια που αξιοποιούνται:

-Οργανωμένα παιχνίδια: Το παιχνίδι προκαλεί το ενδιαφέρον των παιδιών προκειμένου να συμμετάσχουν σε διερευνητικές διεργασίες με παιγνιώδη τρόπο. Επίσης, δίνει την ευκαιρία σε όλα τα παιδιά να εμπλακούν ενεργά στη διαδικασία και να συμμετάσχουν ισότιμα, επειδή η μαθησιακή διαδικασία μπορεί να προσαρμοστεί στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους.

- Διερευνήσεις για την επίλυση προβλήματος : Οργανώνονται δραστηριότητες που σχετίζονται με συγκεκριμένα προβλήματα που καλούνται τα παιδιά να επιλύσουν και προέρχονται από την άμεση εμπειρία

τους. Τα παιδιά εμπλέκονται ενεργά στη διαδικασία ως προς την αναζήτηση πληροφοριών, τον καταμερισμό των εργασιών και των ρόλων που θα αναλάβουν, τη συζήτηση, την παρουσίαση των πληροφοριών και την αξιοποίηση των κατάλληλων εργαλείων.

5.2 Τεχνικές Αξιολόγησης:

-Διάγραμμα KWLH: Τα παιδιά συμπληρώνοντας τις στήλες του διαγράμματος εμπλέκονται σε μεταγνωστικές διεργασίες, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό για την επίτευξη των προσδοκώμενων στόχων σε σχέση με τη μάθηση και την ανάπτυξη των παιδιών. Τα παιδιά συμμετέχουν ενεργά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των τύπων της διερευνητικής μάθησης, ενώ παράλληλα εμπλέκονται σε διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και ετεροαξιολόγησης.

-Ημερολόγιο Παρατήρησης: Η καταγραφή παρατηρήσεων και σχολίων είναι σημαντική, για να δούμε αν τα παιδιά ανταποκρίνονται στη μαθησιακή διαδικασία, έτσι ώστε αν χρειάζεται να επανεξεταστεί και να αναδιαμορφωθεί ανάλογα η διδακτική πρακτική.

6.ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ (ενδεικτικά: περιγραφή δραστηριοτήτων, σταδίων/φάσεων, ενεργειών εκπαιδευτικού και μαθητών)

Α' ΦΑΣΗ-ΕΞΟΙΚΕΙΩΣΗ

«Η Ηλιαχτίδα και οι Εποχές»

Δραστηριότητα 1: Για την ενεργοποίηση του ενδιαφέροντος των παιδιών, έχει τοποθετηθεί στην τάξη, στο κέντρο παρατήρησης, που έχει δημιουργηθεί για το θέμα των Εποχών, υλικό εποπτικό και χειραπτικό(εικόνες, πίνακες αναφοράς, βιβλία κτλ), το οποίο τα παιδιά μπορούν να επεξεργαστούν(εικ. 1). Κατά τη διάρκεια των ελεύθερων δραστηριοτήτων, τα παιδιά παίζουν με το υλικό και προβληματίζονται. Την ίδια στιγμή, γίνεται καταγραφή των δράσεών τους για εμπλουτισμό του Ημερολογίου Παρατήρησης. Στη συνέχεια, στο χώρο της συζήτησης και μέσα από κατάλληλες ερωτήσεις, τα παιδιά διευκολύνονται να διατυπώσουν υποθέσεις και ερωτήματα σχετικά με το υλικό που βρήκαν στην τάξη. Οι αρχικές ιδέες τους και οι προϋπάρχουσες γνώσεις τους καταγράφονται στο Διάγραμμα K-W-L-H (στήλη 1)(εικ. 2). Την ίδια στιγμή δεχόμαστε μια επίσκεψη – έκπληξη από την Ηλιαχτίδα, την αγαπημένη μας κούκλα(μας είχε συντροφεύσει στο Εργαστήριο Δεξιοτήτων την προηγούμενη χρονιά «Κάθε αλλαγή, μια φωτεινή αρχή»). Τα παιδιά ενθουσιάζονται με τον ερχομό της, αλλά παράλληλα παρατηρούν και έναν φάκελο που κρατά στα χέρια της(εικ. 3). Αρχικά, κάνουν υποθέσεις για το περιεχόμενο του φακέλου και στη συνέχεια η Ηλιαχτίδα με τη βοήθεια της νηπιαγωγού αποκαλύπτει στα παιδιά έναν πίνακα ζωγραφικής που απεικονίζει τις 4 Εποχές. Η Ηλιαχτίδα ζητάει από τα παιδιά να τη βοηθήσουν να βρει πληροφορίες και να μάθει καινούρια πράγματα σχετικά με τους πίνακες ζωγραφικής και πώς οι εποχές απεικονίζονται μέσα από αυτούς. Κάπως έτσι ξεκινά η αναζήτηση των παιδιών και η καταγραφή των ιδεών τους για το Διάγραμμα K-W-L-H (στήλη 2)(εικ. 2).

Δραστηριότητα 2: Στη συνέχεια, τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και με τη μέθοδο της ομαδοσυνεργατικής αξιοποιούνται τα κέντρα μάθησης των Μαθηματικών, της Γλώσσας, των Εικαστικών και των ΤΠΕ, όπου πραγματοποιούν διάφορες δραστηριότητες, με σκοπό να εξοικειωθούν περισσότερο με το θέμα. Έτσι, φτιάχνουν παζλ και κάνουν μαθηματικά παιχνίδια με θέμα τις εποχές(εικ. 4), συναρμολογούν τα ονόματα των εποχών με μαγνητικά γράμματα(εικ. 5), δημιουργούν τα δέντρα των εποχών χρησιμοποιώντας διάφορα υλικά(εικ. 6) και παίζουν ψηφιακά παιχνίδια αξιοποιώντας την ιστοσελίδα του wordwall αντίστοιχα(ενδεικτικά [Εποχές - Ταξινόμηση κατά ομάδα](#)). Όλες οι ομάδες αξιοποιούν όλα τα κέντρα μάθησης και στο τέλος παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης τις δημιουργίες και τα αποτελέσματά τους. Παράλληλα, γίνεται καταγραφή στο Ημερολόγιο Παρατήρησης όσον αφορά τις δυσκολίες και την πρόοδο που σημειώνουν τα παιδιά.

(εικ. 1)

(εικ. 2)

(εικ. 3)

(εικ. 4)

(εικ. 5)

(εικ. 6)

Β' ΦΑΣΗ-ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

«Συγκεντρώνουμε πληροφορίες»

Δραστηριότητα 1: Με την ενθάρρυνση και καθοδήγηση της νηπιαγωγού, τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνουν να βρουν πληροφορίες σχετικές με το θέμα και τα ερωτήματα που έχουν τεθεί στο διάγραμμα K-W-L-H. Συζητούν για τους τρόπους που θα αναζητήσουν τις πληροφορίες και για τις πηγές από τις οποίες θα τις αντλήσουν. Η κάθε ομάδα οργανώνει και καταγράφει το υλικό που βρήκε και βοηθάει η μία την άλλη όταν χρειάζεται. Υλικό μπορούν να αναζητήσουν στο διαδίκτυο, στη βιβλιοθήκη και στο κέντρο παρατήρησης. Στη συνέχεια, οι ομάδες παρουσιάζουν τα ευρήματά τους στην ολομέλεια της τάξης. Όταν τελειώσει αυτή η διαδικασία, τα παιδιά επιστρέφουν στο Διάγραμμα K-W-L-H για να δουν αν έχουν απαντηθεί κάποια ερωτήματά τους ή αν έχουν νέες απορίες.

Γ' ΦΑΣΗ-ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ

«Οι εποχές στους πίνακες ζωγραφικής»

Δραστηριότητα 1: Τα παιδιά χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες όσες και οι εποχές και αναζητούν πίνακες ζωγραφικής στο διαδίκτυο. Οι επιλογές τους εκτυπώνονται και παρουσιάζονται στις υπόλοιπες ομάδες στην ολομέλεια της τάξης. Ακολουθεί συζήτηση πάνω στους πίνακες αυτούς όσον αφορά την εποχή που απεικονίζουν, τα χρώματα, τα υλικά που έχουν χρησιμοποιηθεί, ομοιότητες και διαφορές κτλ. Στη συνέχεια, ομαδοποιούν τους πίνακες με βάση την εποχή και συγκρίνουν τα αποτελέσματα.

Δραστηριότητα 2: Σε συνέχεια της διαδικασίας, δημιουργούμε «μονοπάτια» με τους πίνακες αυτούς. Χρησιμοποιώντας το προγραμματιζόμενο ρομπότ Bee-Bot(εικ. 7), τα παιδιά κινούνται προς διάφορες κατευθύνσεις και ακολουθούν το μονοπάτι για να φτάσουν σε ένα συγκεκριμένο πίνακα που έχει περιγράψει νωρίτερα η αντίστοιχη ομάδα. Έχει προηγηθεί μια σύντομη εισαγωγή στα βασικά χαρακτηριστικά του Bee-Bot, όπως τα κουμπιά προγραμματισμού.

(εικ. 7)

Δ' ΦΑΣΗ-ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

«Οι δικοί μας πίνακες»

Δραστηριότητα 1: Τα παιδιά γίνονται ζωγράφοι και δημιουργούν τους δικούς τους πίνακες ζωγραφικής με εποχές. Έτσι, δημιουργούνται τέσσερις ομάδες ανάλογα με την εποχή προτίμησής τους. Για να διαφοροποιούνται, τα παιδιά κάθε ομάδας φορούν καπέλα που απεικονίζουν την εποχή που έχουν επιλέξει(εικ. 8). Η κάθε ομάδα επιλέγει τα υλικά ζωγραφικής που θα χρησιμοποιήσει, το θέμα που θα ζωγραφίσει και τους ρόλους που θα έχουν τα μέλη της. Οι δημιουργίες τους παρουσιάζονται στις υπόλοιπες ομάδες, ενώ δίνουν και ένα τίτλο για τον πίνακά τους.

Δραστηριότητα 2: Αξιοποιώντας το κέντρο μάθησης των ΤΠΕ και την ιστοσελίδα του wordwall, τα παιδιά παίζουν ένα ψηφιακό παιχνίδι (ενδεικτικά [Ποια εποχή απεικονίζει ο πίνακας;](#)) το οποίο σχετίζεται με ομαδοποιήσεις πινάκων ζωγραφικής με εποχές. Ανάλογα με την εποχή-πίνακα που εμφανίζεται στον τροχό, ανταποκρίνεται και η αντίστοιχη ομάδα(όπως αυτές είχαν δημιουργηθεί στην προηγούμενη δραστηριότητα).

(εικ. 8)

Ε' ΦΑΣΗ-ΕΚΤΙΜΗΣΗ

«Τότε Νόμισα-Τώρα Ξέρω»

Δραστηριότητα 1: Με την καθοδήγηση και ενθάρρυνση της νηπιαγωγού, τα παιδιά συγκεντρώνονται στο χώρο της συζήτησης, όπου παρουσιάζονται τα ευρήματα από τις προηγούμενες φάσεις του ατομικού διδακτικού σεναρίου. Γίνεται μια αποτίμηση της εργασίας τους και καταγράφονται οι γνώσεις που έμαθαν και οι τρόποι που τις απέκτησαν στο Διάγραμμα K-W-L-H (στήλη 3-4 αντίστοιχα)(εικ. 9). Μέσω της ρουτίνας

σκέψης «Τότε Νόμισα-Τώρα Ξέρω» τα παιδιά εντοπίζουν τις αλλαγές που έχουν πραγματοποιηθεί στις γνώσεις και τις δεξιότητές τους.

(εικ. 9)